

TEBLİĞ

Dış Ticaret Müsteşarlığından:

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ

(TEBLİĞ NO: 2010/11)

BİRİNCİ KISIM**Genel Bilgi ve İşlemler****Soruşturma**

MADDE 1 – (1) Petkim Petrokimya Holding A.Ş. (Petkim) tarafından yapılan başvuru üzerine, S. Arabistan, Kuveyt ve Bulgaristan menşeli “Mono Etilen Glikol(MEG)” için 26/12/2008 tarih ve 27092 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2008/40 sayılı Tebliğ ile başlatılan dumping soruşturması Dış Ticaret Müsteşarlığı İthalat Genel Müdürlüğü tarafından yürütülerek tamamlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 4412 sayılı Kanunla Değişik 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun (Kanun), 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar ve İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik (Yönetmelik) hükümleri çerçevesinde yürütülen dumping soruşturması sonucunda alınacak kesin karara esas teşkil edecek bilgi ve bulguları içermektedir.

İlgili tarafların bilgilendirilmesi ve bilgilerin değerlendirilmesi

MADDE 3 – (1) Soruşturma açılmasını müteakip, söz konusu ürünün bilinen yerli üreticilerine, Müsteşarlıkça tespit edilen ithalatçılarına, S. Arabistan, Kuveyt ve Bulgaristan’da yerleşik bilinen ihracatçılarına ve anılan ülkelerde yerleşik diğer ihracatçılara erişilebilmesini teminen soruşturmaya taraf olan üç ülkenin Ankara’daki Büyükelçiliklerine veya temsilciliklerine ilgili soru formları, başvurunun gizli olmayan özeti ve soruşturma açılış tebliğine ulaşmalarını sağlamak için soruşturma açılışına ilişkin bildirimde bulunulmuştur.

(2) Taraflara soru formunu yanıtlamaları için posta süresi dahil 37 gün süre tanınmış olup, tarafların süre uzatımı yönündeki makul talepleri karşılanmıştır.

(3) Yerli üretici, soru formuna usulüne uygun şekilde yanıt vermiştir. Ayrıca, soruşturma süresi boyunca Müsteşarlık ile işbirliği içinde olmuş ve gerektiğinde talep edilen ilave bilgileri temin etmiştir.

(4) Soruşturma konusu maddenin ithalatını yaptığı tespit edilen ve kendilerine soru formu gönderilen firmalardan 8 tanesi ithalatçı soru formuna cevap vermiştir.

(5) Üretici-ihracatçı soru formuna cevap veren ve soruşturma süresince işbirliği halinde bulunan üretici-ihracatçı (doğrudan veya aracı kanalıyla ihracat yapan üretici) firmalar ülkeler temelinde aşağıda belirtilmektedir.

a) S. Arabistan: Saudi Basic Industries Corporation (SABIC)

b) Kuveyt: EQUATE Petrochemical Co.(EQUATE)

Yerinde doğrulama soruşturmaları

MADDE 4 – (1) Yönetmelik’in 21 inci maddesi çerçevesinde İzmir Aliağa’da yerleşik şikayetçi firma ve yukarıda belirtilmiş olan işbirliğinde bulunan tüm üretici/ihracatçı firmalar nezdinde yerinde doğrulama soruşturmaları gerçekleştirilmiştir.

İlgili tarafların bilgilendirilmesi ve dinlenmesi

MADDE 5 – (1) Soruşturma açılmasını müteakip, soruşturma konusu ülkelerin Büyükelçiliklerine veya temsilciliklerine ve bilinen üretici-ihracatçı firmalara şikâyetin gizli olmayan metni gönderilmiştir.

(2) İlgili taraflardan alınan bilgi ve belgelerin gizli olmayan özetleri talep eden ilgili tarafların bilgisine sunulmuştur.

(3) Yönetmeliğin 25 inci maddesi uyarınca, soruşturmanın ilgili taraflarına soruşturma sonucundaki belirlemelere esas teşkil edecek bilgi ve tespitleri içeren nihai bildirim gönderilmiş ve karşıt görüş ve değerlendirmelerini iletmeleri için makul bir süre tanınmıştır. Ayrıca talep eden taraflar için bu görüş ve değerlendirmelerini sözlü olarak da dile getirebilmelerini teminen dinleme toplantıları düzenlenmiştir.

Soruşturma dönemi

MADDE 6 – (1) Damping belirlemesi için 1/1/2008-31/12/2008 tarihleri arası soruşturma dönemi (SD) olarak kabul edilmiştir. Zarar belirlemesi için ise veri toplama ve analiz için 1/1/2005-31/12/2008 arasındaki dönem esas alınmıştır.

İKİNCİ KISIM**Soruşturma Konusu Ürün ve Benzer Ürün****Soruşturma konusu ürün ve benzer ürün**

MADDE 7 – (1) Soruşturma konusu ürün, “2905.31-Etilen glikol (etandiol)” gümrük tarife istatistik pozisyonunda yer almakta olup, kısaca MEG olarak adlandırılmaktadır.

(2) Kapalı formülü (CH₂OH)₂ olan MEG, glikollerin en küçük bileşiği olup renksiz, kokusuz, berrak ve şurup kıvamında çok nem çekici bir sıvıdır.

(3) MEG tüketimi için en büyük sektör PET üretimidir. Üretilen monoetilenglikollerin önemli bir kısmı

polyester elyaf ve film imalatında, otomobillerde antifriz olarak, endüstriyel soğutma sistemlerinde, kar eritme sistemlerinde, patlayıcı madde imalatında ve su bazlı boyalarda donma önleyici olarak kullanılır.

(4) Öte yandan, Yönetmelik'in 4 üncü maddesi çerçevesinde soruşturma konusu ülkelerden ithal edilen ürün ile yerli üretici tarafından üretilen ürünün benzer ürün olup olmadığı incelenmiştir. Anılan madde uyarınca benzer ürün, dampinge veya sübvansiyona konu mal ile aynı özellikleri taşıyan bir mal, böyle bir malın bulunmaması halinde ise benzer özellikleri taşıyan başka bir mal şeklinde tanımlanmaktadır. Bu bağlamda, yerli ve ithal ürünlerin "benzer ürün" olup olmadığı hususu tespit edilirken, öncelikle aynı özelliklerin olup olmadığı, daha sonra da kullanım alanları ve özellikleri itibarıyla benzer olup olmadığı hususu incelenmiştir. Bu incelemede ürünlerin fiziksel özellikleri ve kullanım alanları, birbirinin yerine geçebilme özellikleri, dağıtım kanalları, üretici ve tüketicinin ürünü algılamaları ve üretim süreci hususlarına bakılmıştır.

(5) Bu kapsamda yapılan incelemelerde, yerli üretici tarafından üretilen ürünler ile soruşturmaya konu ülkeler menşeli ürünler arasında fiziksel özellikler, ürün çeşitliliği ve kullanım alanları arasında ayırım yaratan herhangi bir farklılık gözlemlenmemiştir. Ayrıca, ürünün kullanıcı durumundaki sanayiciler ihtiyaç duydukları MEG'yi ya doğrudan üreticilerden ya da MEG ticareti yapan aracı firmalardan temin etmektedir. Dağıtım kanalları yerli ve ithal ürünler için farklılık arz etmemektedir.

(6) Sonuç olarak, yapılan incelemeler neticesinde, yerli üretim dalı tarafından üretilen MEG ile soruşturma konusu ülkelerden ithal edilenlerin, teknik ve fiziki özellikleri, dağıtım kanalları ve kullanım alanları itibarıyla benzer özelliklere sahip olduğu ve soruşturmaya konu ülkelerden ithal edilen ürünlerin gerek birbirleriyle gerekse yerli üretim dalının ürünüyle doğrudan rekabet içinde olduğu, bu nedenle de benzer ürün olarak kabul edilebileceği anlaşılmıştır.

(7) Soruşturma konusu ürün ile ilgili açıklamalar genel içerikli olup, uygulamaya esas olan GTİP ve karşılığı eşya tanımıdır. Bununla beraber, soruşturma konusu eşyanın Türk Gümrük Tarife Cetvelinde yer alan tarife pozisyonlarında ve/veya tanımlarında yapılacak değişiklikler bu Tebliğ hükümlerinin uygulanmasına halel getirmez.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Dampinge İlişkin Belirlemeler

Genel

MADDE 8 – (1) S. Arabistan ve Kuveyt için yapılan dumping belirlemelerinde, işbirliğinde bulunan üretici firmaların soru formuna verdikleri cevaplarda ve sonraki aşamalarda beyan ettikleri iç piyasa satış fiyatları, maliyetleri ve ihrac fiyatları esas alınmıştır. Ancak, bu ülkelerde MEG üretiminde kullanılan temel hammaddelerden olan "Etan"ın sadece devlete ait firmalar tarafından üretildiği ve fiyatının arz/talep koşulları tarafından değil devlet otoriteleri tarafından belirlenip ilan edildiği tespit edilmiştir. Ayrıca, S. Arabistan'da bazı üreticiler tarafından kullanılan etan dışındaki propan, bütan gibi hammaddelere ilişkin fiyat belirleme mekanizmasının incelenmesinden bu fiyatların da piyasa şartlarını yansıtmadığı, fiyatların hesaplandığı formülde geçen çarpan sayesinde yerli üreticilerin bu hammaddelere ihracat pazarlarındaki üreticilerden çok daha cazip fiyatlarla ulaşma imkanı bulunduğu saptanmıştır. Dolayısı ile bu firmalar tarafından sağlanan toplam maliyet verilerinin piyasa koşullarında oluşacak maliyeti yansıtmadığı yargısına varılmış ve işçilik ve diğer genel üretim giderleri firmalar tarafından sağlandığı şekilde alınmakla beraber hammadde maliyetleri için, piyasa koşullarında oluşmuş maliyeti belirlenebilen etilen ürünü baz alınmıştır. Etilen maliyetleri için ise bu sektörde uluslararası fiyat ve maliyet bilgileri konusunda araştırma yapan ve veri tabanı hazırlayan "CHEMSYSTEMS" 'in 2008 yılı için birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü çeyrek dönemlerine ait Batı Avrupa maliyet hesabı dikkate alınmıştır.

(2) Bulgaristan'da yerleşik işbirliğine gelen herhangi bir üretici/ihracatçı bulunmaması nedeniyle bu ülke için hesaplamalarda elde edilen en iyi bilginin kullanımına gidilmiştir. Bu çerçevede Bulgaristan için yapılan hesaplamalarda, "CHEMSYSTEMS" 'in 2008 yılı MEG maliyetlerine makul bir kâr marjı eklenmesi suretiyle hesaplanan normal değer ve SD'de (2008 yılı) Bulgaristan'dan en büyük ithalatçı konumunda olan firmanın ithalat verileri kullanılmak suretiyle hesaplanan ihracat fiyatları kullanılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

Normal Değer

Temsil testi

MADDE 9 – (1) İşbirliğine gelen üretici-ihracatçı firmalar için Yönetmeliğin 5 inci maddesi hükmü gereğince, menşe ülkenin iç piyasasında yapılan benzer mal satışlarının hacminin düşük olması sebebiyle uygun bir karşılaştırma yapılmasına elverişli bulunup bulunmadığının tespiti amacıyla ürün bazında temsil testi uygulanmıştır.

(2) Buna göre normal değer, benzer ürünün menşe ülkenin iç piyasasında normal ticari işlemler çerçevesinde yapılan satışların miktarının Türkiye'ye yapılan satışların %5'ini veya daha fazlasını oluşturması halinde ihracatçı ülke iç piyasasında normal ticari işlemler çerçevesinde gerçekleşen satışlar esasında; aksi takdirde oluşturulmuş değer esasında belirlenmiştir.

Normal ticari işlem testi

MADDE 10 – (1) Yönetmelik'in 5 inci maddesi hükümleri gereğince, menşe ülkenin iç piyasasındaki satışların normal değer tespitinde kullanılıp kullanılmayacağına belirlenmesi için normal ticari işlem testi uygulanmıştır. Buna göre;

a) Benzer ürünün ağırlıklı ortalama net satış fiyatının (indirimler, vergiler ve iadeler düşülerek hesaplanmış) ağırlıklı ortalama revize edilmiş birim maliyetinin üzerinde olduğu durumlarda normal değer;

1) revize edilmiş birim maliyetin üzerindeki satışların maddenin toplam satışlarının %80'ini veya daha

fazlasını oluşturması halinde, soruşturma dönemi boyunca gerçekleşen tüm iç piyasa satış işlemlerinin (kârlı ya da kârsız) ağırlıklı ortalaması esasında,

2) revize edilmiş birim maliyetin üzerindeki satışların maddenin toplam satışlarının %80'inden daha azını oluşturması halinde ise soruşturma dönemi boyunca gerçekleşen yalnızca kârlı iç piyasa satış işlemlerinin ağırlıklı ortalaması esasında belirlenmiştir.

b) Benzer ürünün ağırlıklı ortalama net satış fiyatının, ağırlıklı ortalama revize edilmiş birim maliyetinin altında olması halinde normal değer, oluşturulmuş değer esasında belirlenmiştir.

İç piyasa satışlarına dayanan normal değer

MADDE 11 – (1) Yönetmelik'in 5 inci maddesi hükmü gereğince, iç piyasa satışlarının esas alındığı hallerde normal değer, menşe ülkenin iç pazarında benzer ürün için normal ticari işlemler çerçevesinde bağımsız alıcılar tarafından ödenmiş olan veya ödenmesi gereken fiyatlar esasında hesaplanmıştır.

Oluşturulmuş normal değer

MADDE 12 – (1) Oluşturulmuş normal değer, firmalardan temin edilen maddenin imalat maliyeti ile satış, genel ve idari (SGİ) gider rakamlarına makul oranda bir kârın eklenmesi suretiyle hesaplanmıştır. Daha öncede belirtildiği gibi imalat maliyeti hesabında hammadde için firmalar tarafından verilen piyasa koşullarını yansıtmayan maliyetler değil piyasa koşullarında oluşan etilen maliyetleri kullanılmıştır. Kâr marjı için ise Batı Avrupa'da geçerli yatırım getirileri kullanılarak kâr marjları çok daha yüksek olan (dolayısı ile normal değeri yüksek çıkacak) Suudi ve Kuveytli üreticiler için lehte uygulama yapılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

İhraç Fiyatı

İhraç fiyatının belirlenmesi

MADDE 13 – (1) İhraç fiyatı, ihracatçı firmaların Türkiye'ye satışlarında fiilen ödenen fiyat esasında belirlenmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Damping Marjları

Fiyat karşılaştırması

MADDE 14 – (1) Adil bir karşılaştırmanın yapılabilmesini teminen, normal değer ile ihraç fiyatı mümkün olduğu ölçüde fabrika çıkışı aşamasına getirilerek aynı aşamada karşılaştırılmıştır.

(2) Yönetmelik'in 10 uncu maddesi hükmü gereğince, ilgili taraflarca fiyat karşılaştırmasını etkilediği ileri sürülen hususlar değerlendirilmiş ve taşıma, sigorta, yükleme ve bindirme masrafları, paketleme giderleri, ödeme koşulları, ticarî aşama farklılığı, indirim, geri ödeme, banka masrafları, vergi iadesi gibi belgelendirilen, uygulanabilir ve haklı görülen ayarlamalar yapılmıştır.

Damping marjları

MADDE 15 – (1) Yönetmelik'in 11 inci maddesi hükmü çerçevesinde damping marjları, normal değer ile ihraç fiyatlarının ağırlıklı ortalamalarının karşılaştırılması suretiyle hesaplanmıştır. İşbirliğine gelmeyen firmalar içinse Yönetmelik'in 26 ncı maddesi hükmü uyarınca, işbirliğinde bulunmamayı ödüllendirmemek ve işbirliğinden kaçınmayı önlemek amacıyla, Bulgaristan'da yerleşik üretici/ihracatçılara ilişkin hesaplanan damping marjlarının bu firmalara da teşmil edilmesi uygun görülmüştür.

(2) CIF ihraç fiyatının yüzdesi olarak hesaplanan damping marjları aşağıda belirtilmektedir.

a) S.Arabistan:

SABIC için %6

İşbirliğine gelmeyen firmalar için %30,1

b) Kuveyt:

EQUATE için % 22,5

İşbirliğine gelmeyen firmalar için %30,1

c) Bulgaristan:

İşbirliğine gelmeyen firmalar için %30,1

DÖRDÜNCÜ KISIM

Zarara ve Nedenselliğe İlişkin Belirlemeler

BİRİNCİ BÖLÜM

Dampingli İthalat

İthalatın hacmi ve gelişimi

MADDE 16 – (1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi çerçevesinde, soruşturma konusu ülkeler menşeli ithalatın hacminde mutlak anlamda ya da Türkiye tüketimine oranla önemli ölçüde bir artış olup olmadığı incelenmiştir.

a) Maddenin Genel İthalatı

(1) Maddenin genel ithalatı, 2005 yılı ile SD arasında miktar bazında %4 oranında düşerken, anılan dönemdeki değer artışı %30 oranında gerçekleşmiştir.

b) Maddenin Soruşturma Konusu Ülkelerden İthalatı

(1) Maddenin soruşturma konusu 3 ülkeden ithalatı, 2005 yılı ile SD arasında miktar bazında %47 oranında artarken, anılan dönemdeki değer artışı %95 oranında gerçekleşmiştir.

(2) S.Arabistan: Maddenin S.Arabistan'dan ithalatı, 2005 yılı ile SD arasında miktar bazında %27 oranında,

değer bazında ise %74 oranında artmıştır. Aynı dönemde S.Arabistan'ın genel ithalat içindeki payı %34'ten %45'e çıkmıştır.

(3) Kuveyt: Maddenin Kuveyt'ten ithalatı, 2005 yılı ile SD arasında miktar bazında %103 oranında artarken, değer bazında %146 oranında artmıştır. Aynı dönemde Kuveyt'in genel ithalat içindeki payı %13'ten %26'ya yükselmiştir.

(4) Bulgaristan: Maddenin Bulgaristan'dan ithalatı, 2005 yılı ile SD arasında miktar bazında %46 oranında, değer bazında ise %103 oranında artmıştır. Aynı dönemde Bulgaristan'ın genel ithalat içindeki payı %8'den %12'ye çıkmıştır.

c) Maddenin Üçüncü Ülkelerden İthalatı

(1) Maddenin üçüncü ülkelerden ithalatı, 2005 yılı ile SD arasında miktar bazında %65 oranında, değer bazında ise %50 oranında azalmıştır. Aynı dönemde üçüncü ülkelerin genel ithalat içindeki payı %46'dan %17'ye düşmüştür.

d) Dampingli İthalatın Pazar Payındaki Değişim

(1) Maddenin yurtiçi tüketimi, PETKİM'in yurtiçi satışları ile genel ithalatın toplanması suretiyle hesaplanmıştır. Bu çerçevede belirlenen toplam tüketim endeksi olarak 2005 yılında 100 iken SD'de 78 olmuştur. 2005-SD arasında, PETKİM'in ve 3.ülkelerden yapılan ithalatın pazar paylarının sırasıyla %29,4 ve %32,2'den %13,6 ve %14,3'e düştüğü gözlemlenirken, dampingli ithalatın pazar payının %38,4'ten %72,1'e çıktığı görülmüştür.

Dampingli İthalatın Fiyatlarının Gelişimi

MADDE 17 – (1) TÜİK kayıtları esas alınarak yapılan incelemede, ağırlıklı ortalama CIF ihraç fiyatları 2005 yılı 100 olarak alındığında bu rakam SD itibariyle S.Arabistan için 137'ye, Kuveyt için 122'ye ve Bulgaristan için 139'a çıkarken, diğer ülkelerin ortalama CIF ihraç fiyatları 145'e yükselmiştir.

Dampingli İthalatın Yerli Üretici Fiyatları Üzerindeki Etkisi

MADDE 18 – (1) Fiyat baskısı, ithal ürünün fiyatlarının yerli üreticinin olması gereken yurt içi satış fiyatlarının ne kadar altında kaldığını belirtmektedir. Hesaplama, CIF ithal fiyatlarının üzerine gümrük vergisi ve diğer ithalat masrafları ilave edilerek bulunan soruşturma konusu ürünün pazara giriş fiyatları, şikâyetçi yerli üreticinin maliyetlerine makul bir kâr oranı ilave edilerek bulunan fiyatlar ile karşılaştırılmıştır.

(2) Bu çerçevede hesaplanan fiyat baskısı S.Arabistan için %1,5, Kuveyt için %10,7 ve Bulgaristan için %13,9'dur.

İKİNCİ BÖLÜM

Yerli Üretim Dalının Durumu

Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri

MADDE 19 – (1) Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin incelenmesinde mümkün olduğu ölçüde ilgili ürüne ait veriler esas alınmıştır.

a) Üretim

(1) Yerli üretim dalının ilgili ürün için 2005 yılında 100 olan üretim miktar endeksi SD'de 70'e gerilemiştir.

b) Satışlar

(1) Yerli üretim dalının ilgili ürün için 2005 yılında 100 olan yurtiçi satış miktar endeksi SD'de 36'ya gerilemiştir. Aynı dönemde satış hasılatı ise reel olarak 100'den 34'e gerilemiştir.

c) İhracat

(1) Yerli üretim dalının ilgili ürün için 2005 yılında 100 olan ihracat miktar endeksi SD'de 971'e ulaşmıştır. Aynı dönemde satış hasılatı ise reel olarak 100'den 819'a yükselmiştir.

d) Pazar Payı

(1) Yerli üretim dalının ilgili üründe yurtiçi pazar payı endeksi olarak 2005 yılında 100 iken SD'de 36'ya gerilemiştir.

e) Stoklar

(1) Yerli üretim dalının ilgili üründe 2005 yılı stok düzeyi endeksi 100 olarak alındığında SD'de stok düzeyi 89'a gerilemiştir.

f) Kapasite ve Kapasite Kullanım Oranı (KKO)

(1) Yerli üretim dalının kapasitesinde ilgili ürün için 2005-SD arasında herhangi bir değişiklik olmamıştır. 2005 yılında 100 olarak alınan KKO endeksi ise, SD'de 70'e gerilemiştir.

g) İstihdam

(1) Yerli üretim dalının ilgili üründe çalışanlarının sayısı endeksi olarak 2005-SD arasında idari personel için 100'den 75'e düşerken, işçi sayısı 100'den 108'e yükselmiştir.

h) Ücretler

(1) Yerli üretim dalının ilgili ürün üretiminde çalışan işçilerinin aylık giydirilmiş brüt ücret endeksi 2005-SD arasında 100'den 111'e yükselmiştir.

i) Verimlilik

(1) Yerli üretim dalının ilgili ürün üretiminde çalışan işçi başına verimlilik endeksi 2005 yılında 100 iken SD'de 64'e gerilemiştir.

j) Yurtiçi Fiyatlar

(1) Yerli üreticinin ilgili üründe ağırlıklı ortalama yurtiçi birim satış fiyatı 2005 yılında 100 olarak alındığında,

bunun SD'de 94'e düştüğü görülmüştür.

k) Maliyetler

(1) Yerli üreticinin ilgili üründe ağırlıklı ortalama birim ticari maliyet endeksi 2005 yılında 100 iken SD'de 89'a düşmüştür.

l) Kârlılık

(1) Yerli üreticinin ilgili üründe ticari maliyetleri dikkate alınarak hesaplanan toplam kârlılık ve birim kârlılık endeksleri 2005 yılında her ikisi için de firma zararda iken -100 olarak alındığında, SD'de sırası ile -64 ve -88 değerlerine düşmüştür.

m) Nakit Akışı

(1) Yerli üretim dalının bütün faaliyetleri dolayısıyla yarattığı nakit akışı endeksi 2005 yılında 100 iken bu rakam SD'de -70'e gerilemiştir.

n) Özkaynakların Kârlılığı ve Yatırım Hasılatı

(1) Yerli üretim dalının bütün faaliyetleri ile ilgili olarak, 2005 yılı itibariyle-%21,7 olan özkaynak kârlılığı (Kâr/Özkaynak) endeksi SD'de -%8,9 olarak gerçekleşmiştir. Yatırım hasılatına (Kâr/Aktif Toplamı) bakıldığında ise 2005 yılında -%15,7 iken SD'de -%7 olarak gerçekleşmiştir.

o) Büyüme

(1) Yerli üretim dalının bütün faaliyetleri ile ilgili olarak, aktif büyüklüğü reel olarak 2005 yılında 100 iken SD'de 72 olmuştur.

p) Sermaye Artışı

(1) Yerli üretim dalının bütün faaliyetleri ile ilgili olarak, 2005 yılında 100 olan öz sermaye endeksi SD'de olarak 77'ye gerilemiştir.

r) Yatırımlardaki Artış

(1) Yerli sanayinin ilgili üründeki yenileme ve tevsi yatırımları endeks olarak 2005 yılında 100 iken SD'de sırası ile 69 ve 4 olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik göstergelerin değerlendirilmesi

MADDE 20 – (1) Yerli üretim dalının, 2005-SD arasında ekonomik göstergelerinin incelenmesi sonucunda; bazı önemli müşterilerini kaybettiği, satışlarının, pazar payının ve üretiminin gerilediği, kapasite kullanım oranının düştüğü, bu olumsuz gelişmeler sonucunda, toplam ve birim kârlılığının negatif seyrettiği, işgücü verimliliğinin düştüğü, firmanın tüm faaliyetlerini kapsayan aktif büyüklüğü, öz kaynak büyüklüğü, yatırım kârlılığı ve öz kaynak kârlılığı gibi rasyolarının negatif seyrettiği tespit edilmiştir.

(2) Öte yandan, yerli üretim dalının tüm faaliyetlerini kapsayan aktif büyüklüğü, sermaye hâsılatı, gibi göstergelerinde görülen gerilemenin, firmanın çok geniş bir ürün yelpazesine sahip olması nedeniyle doğrudan söz konusu dampedli ithalat ile ilişkilendirilmesi doğru olmamakla birlikte, ilgili ürünün kârlılığında görülen olumsuz gelişmenin de firma genelinde yaşanan gerilemede payı olduğu açıktır.

(3) Ekonomik göstergelerinde yaşanan söz konusu olumsuz gelişmeler ışığında, yerli üretim dalının soruşturmaya konu ürün ile ilgili faaliyetlerinde ciddi sorunlar ile karşı karşıya olduğu anlaşılmaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Dampingli İthalat ile Zarar Arasındaki Nedenselliğe İlişkin Belirlemeler

Dampingli ithalatın etkisi

MADDE 21 – (1) Soruşturmaya konu her üç ülkeden yapılan toplam ithalatın 2005-SD döneminde miktar ve değer bazında arttığı ve yurtiçi piyasadan aldığı pazar payının diğer ihracatçı ülkeler ve yerli üretici aleyhine yükseldiği görülmektedir. 2005-2008 döneminde yerli üretim dalının ve diğer ihracatçı ülkelerin iç piyasadaki pazar payı önemli ölçüde düşerken aynı dönemde dampingli ithalatın pazar payı neredeyse iki katına çıkmıştır.

(2) Diğer taraftan, SD'de soruşturmaya konu olan ülkeler menşeli dampingli ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını bastıracağı belirlenmiştir.

(3) Düşen üretim yüzünden artan birim maliyetlerine karşın, dampingli ithalatın mevcudiyeti sebebiyle yerli üretici fiyatlarını sınav ve ticari maliyetlerine paralel bir şekilde ayarlayamamış, dolayısı ile 2007 yılı hariç 2005-SD boyunca karlılığı negatif düzeylerde seyretmiştir.

(4) Bu tespitler ışığında, 2005-SD döneminde mutlak ve nispi olarak miktar ve değer bazında artış gösteren dampingli ithalat nedeniyle, yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinde olumsuz gelişmeler olduğu görülmüştür. Dampingli ithalatın seyri ile yerli üretim dalında görülen olumsuz gelişmelerin eş zamanlı olması sebebiyle, yerli üretim dalında görülen zararın dampingli ithalattan kaynaklandığı sonucuna varılmıştır.

Üçüncü ülkelerden ithalat

MADDE 22 – (1) Üçüncü ülkelerden yapılan ithalat, 2005-SD döneminde miktar bazında yaklaşık %65 oranında azalmıştır. Bu çerçevede, anılan dönemde üçüncü ülkelerin ithalat içindeki payı %46'dan %17'ye gerilemiştir. Üçüncü ülkeler menşeli ithalatta görülen bu değişim, dampingli ithalatın bu ülkeler menşeli ithalatın iç piyasadaki payını da olumsuz yönde etkilemiştir.

Diğer unsurların etkisi

MADDE 23 – (1) Yönetmelik'in 17 nci maddesi hükümleri uyarınca, soruşturma konusu ülkeler menşeli dampingli ithalattaki gelişim ile söz konusu ithalatın fiyatlarının yerli üretim dalı üzerindeki etkisinin yanı sıra yerli üretim dalında zarara yol açabilecek diğer olası unsurlar da incelenmiş; ancak, diğer unsurların varlığının, dampingli

ithalatın yerli üretim dalında zarara sebep olduğu gerçeğini değiştirmediği tespit edilmiştir.

(2) Bazı ilgili taraflarca, yerli üretim dalındaki zarara 2008 yılında vuku bulan ekonomik krizin sebep olduğu iddia edilmiştir. Ancak yapılan incelemede, ekonomik kriz dolayısı ile iç pazarda bir daralma yaşandığı; ancak yerli üretim dalı tarafından karşılaşılan pazar daralmasının söz konusu kriz tarafından sebep olunan daralmadan daha ileri boyutlarda olduğu; iç pazarda yerli üretim dalı tarafından karşılaşılan düşüşün, dampingli ithalatın karşılaştığı düşüşün çok daha ötesinde olduğu tespit edilmiştir. Kaldı ki, zarar inceleme dönemi olarak sadece ekonomik krizin gerçekleştiği 2008 yılı değil 2005, 2006, 2007 ve 2008 yıllarını içeren 4 yıllık bir dönem alınarak yerli üretim dalı göstergelerindeki verilerin gelişimi izlenmiş, ilgili dönemin başından itibaren, bahse konu ekonomik krizin çok daha öncesinde, yerli üretim dalı verilerinde, artan dampingli ithalat ile beraber bozulmanın başladığı görülmüştür.

BEŞİNCİ KISIM

İlgili Taraflarca Gündeme Getirilen Hususlar

Nihai bildirimle ilişkin görüşler

MADDE 24 – (1) EQUATE firmasının 22.01.2010 tarihli nihai bildirimle ilişkin görüşünde, CHEMSYSTEMS tarafından hazırlanan veriler yerine yine aynı alanda faaliyet gösteren JACOBS veya CMAI firmaları tarafından hazırlanan veriler esas alınarak damping marjlarının hesaplanması istenmiş, kendileri tarafından bu firmaların verileri ile CHEMSYSTEMS verileri karşılaştırılarak damping marjı hesaplamalarının yanlış olduğu ortaya konulmaya çalışılmıştır; ancak, otorite tarafından yapılan hesaplamalarda CHEMSYSTEMS'e ait Etilen Glikol içindeki Etilen maliyetleri kullanılarak damping marjı hesaplanırken, iddia makamı tarafından JACOBS ve CMAI'ye ait Etilen Glikol maliyetleri (Etilen maliyeti olması gerekirken) kullanılarak hesaplama yapılmış, dolayısı ile iddia makamı tarafından yapılan hesaplamaların verdiği sonuç ile otorite tarafından yapılan hesaplamaların sonucu karşılaştırılabilir olmamıştır. İddia makamı, Etilen Glikol maliyeti hesaplarken ham madde maliyeti olarak Etilen Glikol maliyeti olarak yanlış maliyet hesaplamalarında bulunmuştur. Ayrıca, Etilen ve Etilen Glikol fiyat ve maliyetleri birbirleriyle paralellik arz etmeyip (JACOBS Raporu, Ocak 2010, sf 18, 19 ve 27), Etilen Glikol maliyeti hesabında ham madde maliyeti olarak Etilen Glikolun kullanılmasının toplam maliyeti arttırabileceği gibi düşürebileceği de belirlenmiştir. Dolayısı ile bu minvalde yapılabilecek, maliyetlerde Etilen Glikol kullanılarak hesaplanan normal değer in Etilen kullanılarak hesaplanacak normal değerden her halükarda yüksek çıkacağı ve etilen glikol kullanıldığı halde normal değer in ihracat fiyatının altında kaldığı çıkarımı yanlış olacaktır.

(2) EQUATE firması, hesaplamalarda neden CHEMSYSTEMS verilerinin alındığını anlayamadığını ve CHEMSYSTEMS tarafından hazırlanan verilerin doğruları yansıtmayıp sorgulanması gerektiğini belirtmiştir. Ancak, yapılan incelemelerde bahse konu firmanın hammadde alımı için Petrochemical Industries Company (PIC) ile yaptığı anlaşmada da hammadde maliyetinin belirlenmesi için CHEMSYSTEMS verilerine başvurulduğu tespit edilmiştir. Dolayısı ile firmanın kendi hammadde fiyatlarının hesaplanmasında verilerini doğru kabul ettiği bir firmayı, bu aşamada verileri yanlış bir firma olarak belirtmeye çalışması makul görülmemiştir. Ayrıca, firma tarafından alternatif veri kaynaklarından biri olarak gösterilen CMAI firmasının verileri (Issue No.267, Sf.A1) esas alındığında da Etilen Glikol Maliyeti hesabına girecek Etilen maliyetinin 1.049,1 ABD Doları (1.102*0,647*1,47134) olduğu ve CHEMSYSTEMS tarafından verilen 1.049,8 ABD Dolarlık maliyetle hemen hemen eşit düzeyde bulunduğu; dolayısı ile bu sektörde verilerine en çok başvuru olan iki firmanın verileri arasında bir tutarlılığın mevcut olduğu görülmüştür.

(3) EQUATE firması, Türkiye'ye gerçekleşen ihracat satışlarının MEGlobal adındaki dağıtıcı firma yoluyla gerçekleştiğini ve bu hizmeti karşılığında firmaya ücret ödediğini; dolayısı ile, ihracat fiyatında gerekli düzeltmelerin yapılmasını talep etmiştir. Ancak, otorite hesaplamalarda bu ücreti göz önünde bulundurmayarak firma lehine bir uygulamaya gitmiştir. Aksi takdirde, ihracat fiyatlarından bu dağıtım ücretleri düşülmek suretiyle firma için daha düşük bir fabrika çıkış ihracat fiyatı hesaplanacak, dolayısı ile normal değer ile ihracat fiyatı arasındaki makas açılacaktır. Bu hesaplamaların firma için eskisinden daha yüksek bir damping marjı ile sonuçlanacağı aşikardır.

(4) Bazı firmalar tarafından, hesaplamalarda neden etilen için CHEMSYSTEMS, CMAI veya JACOBS'un soruşturma konusu firmaların bulunduğu Orta Doğu Bölgesine ait verilerinin kullanılmadığı sorulmuştur. Daha öncede belirtildiği gibi, Etilen'in temel hammaddesi olan Etan'ın soruşturma konusu ülkelerdeki maliyetinin piyasa şartlarında oluşmadığı ve yukarıdaki firmalar tarafından bu bölge için yapılan belirlemelerde de bu fiyatların kullanıldığı görülmüştür. Örneğin, CMAI tarafından S. Arabistan baz alınarak Orta Doğu Bölgesi için yapılan çeyrek dönemler itibariyle Etilen maliyeti hesaplarında hammadde maliyeti sıfır alınmaktadır (CMAI Ref: SL-003560, sf. 17-20). Aynı raporun, tüm 2008 yılı için yaptığı Etilen maliyeti belirlemelerinde ise Etan fiyatı her ne kadar 37\$/Ton alınsa da, bu bile CMAI tarafından hazırlanan bir başka raporda (Issue No.267, sf.A3) Batı Avrupa için verilen 460,5 €/Ton (678 US\$/Ton) Etan fiyatı yanında ihmal edilebilir bir rakamdır. (EQUATE firması tarafından Kuveyt için verilen Etan fiyatı 159,44 \$/Ton olup, bu fiyatta Batı Avrupa için verilen fiyatla mukayese edilemeyecek derecede düşüktür.) Ayrıca, bir başka etan üreticisi olan Kanada'ya ilişkin hesaplanan Etan fiyatı ortalama 7,49 \$/MMBTU (www.energy.alberta.ca/xdata/gas/refprice) iken S. Arabistan için verilen 0,75 \$/MMBTU fiyat yine Kanada fiyatı yanında ihmal edilebilecek bir rakamdır. Ayrıca, S.Arabistan'ın Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) katılım protokolününün (WT/ACC/SAU/61) "Fiyatlama Politikaları" başlıklı 26. maddesinde Ek-A'da yer alan malların fiyatlarının devlet tarafından düzenlendiği belirtilmektedir. Ek-A'da yer alan "Fiyat Düzenlenmesine Tabi Mallar" (Goods Subject to Price Regulation) arasında ise 7. ve 9. sıralarda MEG üretiminde kullanılan hammaddeler sayılmaktadır. Netice itibariyle Katılım Protokolü, MEG üretiminde kullanılan hammaddelerin fiyatlarının arz-talep dengesi veya pazar koşulları tarafından değil devlet tarafından gözetilen başka çıkarlar çerçevesinde devlet tarafından şekillendirildiğini

göstermektedir. Kuveyt'te yerleşik hiçbir üretici MEG'e ilişkin hammaddelerin ihracat ve ithalatını Kuveyt'teki bu hammaddelerin tek üreticisi olan devlet şirketi Kuwait Petroleum Corporation'dan izin almadan gerçekleştirilememektedir; dolayısı ile, Kuveyt'te bu hammaddelerin fiyatının piyasadaki arz-talep koşulları tarafından belirlendiğini söylemek mümkün değildir. Bu veriler ışığında, soruşturma konusu ürünün temel hammaddesi olan etanın S.Arabistan ve Kuveyt'te gözlemlenen fiyatlarının arz-talep koşullarını yansıtmayan düzenlenmiş fiyatlar olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

(5) SABIC firması, ihraç fiyatı ile normal değer arasında adil bir karşılaştırma yapılmadığını, adil bir karşılaştırma yapılmasını teminen iç satışlara ilişkin kredi ve ülke içi transfer maliyetleri düşülmüş normal değer in ihracat fiyatları ile karşılaştırılması gerektiğini belirtmiştir. Otorite adil bir karşılaştırma yapılması için ihraç fiyatı ve normal değeri aynı ticari aşamada almış, bu aşamada her iki kalemdede yukarıda düşülmesi talep edilen unsurları içermiştir. Dolayısı ile, yapılan karşılaştırma adil olup firma tarafından talep edilen düzeltme yerinde görülmemiştir. Firma, ithalat sonrası maliyetler için kullanılan %3'lük ilave maliyetin yetersiz olduğunu belirtmiştir; ancak, bu ilave maliyet herhangi bir ithalatçının değil toplam ve soruşturma konusu ülkelerden ithalat itibarıyla en fazla ithalatı gerçekleştiren ADVANSA firmadan alınan veriler doğrultusunda belirlenmiştir. Dolayısı ile bu maliyetin doğruluğu konusunda SABIC firmasından gelen talepler uygun görülmemiştir. Ayrıca, DOMSUM dosyasında üretim maliyetinin %0,4'ü oranında hesaplanan ayarlama ancak kar marjı olarak yine aynı dosyada hesaplanan üretim maliyetinin % 22,2'si olan oran esas alındığı takdirde yapılacak ayarlamadır; ancak, marj hesaplamalarında firma lehine olarak bu % 22,2'lik yüksek kar marjı yerine %2,8'lik çok daha düşük bir kar marjı oranı kullanılmış, dolayısı ile %22,2'lik kar marjında yapılacak %0,4'lük ayarlamaya gerek kalmamıştır.

(6) İşbirliğinde bulunan iki üretici/ihracatçı firma tarafından da, yerli üretim dalı iç satışlarındaki düşüşün ve pazar kaybının önemli bir sebebinin, yerli üretim dalının satışlarını ihracata yönlendirmesinden kaynaklandığı iddia edilmektedir. Ancak, yapılan incelemede her ne kadar yerli üretim dalı için hesaplanan yurtdışı satış endeksindeki rakamlar büyük oranlı bir artışa (100'den 971'e) işaret etse de aslında miktarsal olarak satışlar yalnızca ihmal edilebilir bir seviyeden daha makul bir seviyeye çıkmıştır. Ayrıca, yurtdışı satışlarındaki bu artış firmanın gönüllü bir şekilde dış pazara yönelmesinden değil, iç pazarda dampingli ithalat dolayısı ile karşılaştığı pazar daralmasını yurtdışı satışlarla bir nebze de olsa telafi etme çabasından kaynaklanmıştır.

(7) İlgili taraflarca dile getirilen bir başka husus, Anti-Damping Anlaşması Madde 2.2.1.1 gereğince, damping hesaplamalarında ilgili Maddedeki şartlar sağlandığı sürece firmaların sadece kendi verilerinin kullanılması gerekliliğidir. Madde 2.2.1.1'de aranan şartlardan biri firmanın tuttuğu kayıtların, soruşturma konusu ürünün üretimine ilişkin maliyetleri makul bir şekilde yansıtmadır. Anlaşmada kullanılan ifade "gerçek" (actual) değil "makul" (reasonable) ifadesidir, dolayısı ile her ne kadar üretici/ihracatçı firma gerçek maliyetlerini kayıtlarında yansıtmış olsa da bu yansıtılan maliyetlerden hammaddeye ilişkin olanı "makul" (reasonable) bulunmadığından dolayı, hammadde maliyetleri için firma kayıtlarındaki farklı rakamlar kullanılmıştır.

(8) Nihai olarak, bazı ilgili taraflarca yerli üretim dalında zararın oluşmadığı; bir zarar varsa bile bu zararın dampingli ithalattan kaynaklanmadığı iddia edilmiştir. Zararın oluşmadığına ilişkin, endekslenmiş zarar göstergelerindeki direkt işçi sayısı ve ihracattaki artış örnek verilmiştir. Bilindiği üzere yapılan zarar değerlendirmesinde sadece bu iki faktör değil 4 üncü kısımda geçen birçok faktör değerlendirilmiştir. Varılan zarar yargısı ise bu zarar faktörlerinin hepsinin birden göz önünde bulundurulması sonucu ortaya çıkmıştır. Zarar göstergelerine ilişkin kısımda da görüldüğü üzere, incelenen zarar dönemi boyunca, yerli üretim dalının üretimi, yurt içi satışları, pazar payı, kapasite kullanım oranı ve karlılığı ile 3. ülkelerden gerçekleşen ithalat düşüş gösterirken, dampingli ithalatta ciddi artışlar gözlemlenmiş ve bu ithalat, fiyatları itibarıyla, yerli üretim dalı fiyatlarını baskılamıştır. Yerli üretim dalının göstergeleri illiyet varlığını ortaya koyarken ve bu göstergelerin gelişimi ile dampingli ithalatın gelişimi arasındaki paralellik illiyet bağı gerçekleşmiştir.

ALTINCI KISIM

Sonuç

Karar

MADDE 25 – (1) Soruşturma sonucunda dampingin, yerli üretim dalında zararın ve her ikisi arasında illiyet bağının mevcut olduğu tespit edilmiş olup, İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu'nun kararı ve Bakan'ın onayı ile aşağıda tanımlı ve menşei verilen maddenin Türkiye'ye ithalatında belirtilen oranlarda firma bazında dampinge karşı kesin önlem yürürlüğe konulmuştur.

GTP	Madde	Menşe Ülke	Üreticiler	Damping Karşı Önlem (CIF %)
2905.31	Mono Etilen Glikol (MEG)	Suudi Arabistan	Saudi Basic Industries Corporation (SABIC)	%4
			Diğerleri	%20
			EQUATE	

		Kuveyt	Petrochemical Co.	%6
			Diğerleri	%20
		Bulgaristan	Bütün üretici/ihracatçılar	%20

Uygulama

MADDE 26 – (1) Gümrük idareleri, Karar maddesinde gümrük tarife istatistik pozisyon numarası, tanımı ve menşe ülkeleri belirtilen maddenin, diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, serbest dolaşıma giriş rejimi kapsamında ithalatında karşılarında gösterilen miktarlarda dampinge karşı kesin önlemi uygular.

Yürürlük

MADDE 27 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 28 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakan yürütür.